

Vuosikertomus 2023

Vuosi 2023 oli yhdistyksen historian toistaiseksi vilkkein toimintavuosi. Toiminnan lisäystä mahdollisti erityisesti klovnityö ikäihmisten parissa, jota järjestettiin yli 500 klovnityöpäivän verran. Toiminta ikäihmisten parissa toteutettiin erillisillä hankerahoituksilla.

STEA korotti yhdistykselle myönnettyä avustusta yliopistosairaaloiden klovnitoimintaan, minkä ansiosta toimintapäivien määrät sairaaloissa pysyivät pitkälti entisellä tasollaan huolimatta siitä, että kustannusten nousun vuoksi sairaaloiden omarahoitusosuuksilla voitiin toteuttaa aiempaa vähemmän toimintapäiviä. Lisäksi STEAn avustuskorotus mahdollisti Sairaalaklovnit-sovelluksen ylläpidon ja sen vaatiman klovnityön. Yhteensä klovnityöpäiviä (lapset/nuoret & ikäihmiset) toteutui 2 257 kpl.

Yhdistyksen perustehtävä on ylläpitää ja edistää klovnitoimintaa tilanteissa, joihin liittyy kuormittavia tekijöitä ja tarvetta erityiseen tukeen. Pää tavoitteena on valtakunnallisesti saavutettavan sairaalaklovnitoiminnan mahdollistaminen sekä klovnityömuotojen kehittyminen ja laajentuminen.

Sairaalaklovnien työmuotona on myönteistä potilaskokemusta luova, sairaalaviihtyvyyttä edistävä ja psykososiaalista tukea tarjoava klovnitoiminta sairaaloissa. Vuodesta 2017 lähtien Sairaalaklovnit ry on ollut eurooppalaisen EFHCO:n (*European Federation of Healthcare Clown Organizations*) laatusertifioitu jäsen (<http://www.efhco.eu/quality-label>).

Vuonna 2023 julkaistiin THL:n Hyvinvointia ja terveyttä edistävien (HYTE)-toimintamallien arviointi. Sairaalaklovnit ry sai arvioinnista erinomaisen arvosanan (5/5). Arvioinnissa todetaan: *Sairaalaklovnieria on erinomaista lapsilähtöistä ja vaikuttavaa toimintaa, jolla tuetaan lapsia ja perheitä kuormittavissa tilanteissa. Valtakunnallista klovnityötä toteutetaan läheisessä yhteistyössä hoitohenkilökunnan kanssa. Sairaalaklovnit ovat arvioinnin mukaan osa lapsen hyvää ja laadukasta sairaalahoitoa.*

Sairaalaklovnitoiminnan pääkohderyhmänä ovat yliopistosairaaloiden (Helsinki, Kuopio, Oulu, Tampere ja Turku) lastenosastoilla ja poliklinikoilla hoidossa tai vierailemassa olevat lapsipotilaat sekä heidän omaisensa. Valtaosa yhdistyksen toiminnasta kohdistuu klovnityöhön yliopistosairaaloissa, ja yhdistys hakee avustuksia ja tekee omaa varainhankintaa tämän perustoiminnan mahdollistamiseksi.

Yliopistosairaaloiden klovnityön lisäksi yhdistys toteuttaa erillisiä hankkeita (esimerkiksi muistisairaiden ikäihmisten parissa), järjestää klovnitoimintaa muissa hoitolaitoksissa (esimerkiksi keskussairaalat) ja tekee pienimuotoista palvelutoimintaa (koulutukset, esiintymiset). Nämä muut toiminnot järjestetään tällä hetkellä erillisellä hankerahoituksella tai myytyinä palveluina.

Klovnityö sairaaloissa

Vuonna 2023 toteutui yliopistosairaaloissa 1615 klovnityöpäivää, joista digityöpäivien osuus oli 116 ktp. Yliopistosairaaloiden lisäksi toimintaa järjestettiin neljässä keskussairaaloissa: Hämeenlinnassa, Kotkassa, Lahdessa ja Mikkelissä yhteensä 94 klovnityöpäivän verran.

Yhdistyksen säännöllinen ydintoiminta kaikissa Suomen yliopistosairaaloissa yhdistettynä ajoittaisiin keskussairaaloiden toimintapäiviin eri puolilla Suomea korostavat yhdistyksen merkitystä valtakunnallisena toimijana.

Toiminta yhteistyösairaaloissa vuonna 2023

	Kohtaamiset			
	Potilaat	Omaiset	Hlöökunta	Klovnityöpäiviä
Uls	6501	8045	4277	457
Tyks	5209	5889	3509	355
Tays	5265	5671	3306	296
Kys	3171	2914	2841	272
Oys	3125	3425	2155	235
Lahti	264	307	149	20
Hämeenlinna	456	505	349	37
Mikkeli	290	328	199	19
Kotka	227	242	172	18
	24508	27326	16957	1709

Toiminnan kehitys

Kohtaamistilastot 2020 - 2023				
	2023	2022	2021	2020
HUS	18823	21 874	27 203	17 116
Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)	8926	8 387	6 416	5 209
Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)	8705	8 874	7 142	4 449
Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)	14242	9 569	10 282	8 421
Turun yliopistollinen keskussairaala (TYKS)	14607	13 833	13 717	12 118
Kanta-Hämeen keskussairaala (Hämeenlin)	1310	746	ei toimintaa	187
Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	ei toimintaa	ei toimintaa	ei toimintaa	291
Päijät-Hämeen keskussairaala (Lahti)	720	582	310	183
Satakunnan keskussairaala (Pori)	ei toimintaa	ei toimintaa	ei toimintaa	422
Kymenlaakson keskussairaala (Kotka)	641	313	ei toimintaa	112
Lapin keskussairaala (Rovaniemi)	ei toimintaa	334	ei toimintaa	ei toimintaa
Mikkelin keskussairaala (Mikkeli)	817	821	202	ei toimintaa

Klovnityöpäivät 2020 - 2023				
	2023	2022	2021	2020
HUS	457	505	566	299
Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)	272	276	237	166
Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)	235	210	171	123
Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)	296	204	204	141
Turun yliopistollinen keskussairaala (TYKS)	355	327	332	254
Kanta-Hämeen keskussairaala (Hämeenlin)	37	19	ei toimintaa	6
Keski-Suomen keskussairaala (Jyväskylä)	ei toimintaa	ei toimintaa	ei toimintaa	8
Päijät-Hämeen keskussairaala (Lahti)	20	16	10	6
Satakunnan keskussairaala (Pori)	ei toimintaa	ei toimintaa	ei toimintaa	12
Kymenlaakson keskussairaala (Kotka)	18	9	ei toimintaa	4
Lapin keskussairaala (Rovaniemi)	ei toimintaa	6	ei toimintaa	ei toimintaa
Mikkelin keskussairaala (Mikkeli)	19	18	4	ei toimintaa

Klovnityö ikäihmisten parissa

Toimintavuonna klovnityö ikäihmisten parissa on muodostunut säännölliseksi ja valtakunnalliseksi osaksi yhdistyksen toimintaa. Kehitystyön ikäihmisten kohderyhmän parissa mahdollisti aluksi ClowNexus -hanke (v. 2020–2023). Tehdyn kehitystyön ansiosta yhdistys haki ja sai STEA:lta (Sosiaali - ja terveysjärjestöjen avustuskeskus) kolmivuotisen (v. 2022–2025) rahoituksen Ilon pilke -hankkeelle, jossa klovnitoimintaa viedään muistisairaille ikäihmisille kunnallisiin tehostetun palveluasumisen yksiköihin. STEA-hankkeessa toiminta on viikoittaista ja sitä toteutetaan viidessä kaupungissa: Helsingissä, Turussa, Tampereella, Kuopiossa ja Oulussa. Vuoden 2023 aikana Ilon pilke- ja ClowNexus-hankkeiden lisäksi työtä ikäihmisten parissa toteutettiin Helsingin kaupungin avustuksella Kinaporin ja Kivelän seniorikeskuksissa. Yhteensä toimintavuonna toteutui 548 klovnityöpäivää ja ennätyselliset 12 073 kohtaamista ikäihmisten palvelutaloissa.

Ikäihmisklovnieriasta on muodostunut yhdistykselle uusi merkittävä toimintamuoto. Henkilöstö on tehnyt ison taiteellisen ja toiminnallisen kehitysaskelen, kun on kouluttauduttu klovnityöhön uudessa toimintaympäristössä. Ikäihmisklovnieria ja sairaalaklovnieria myös auttavat toinen toistaan kehittyessään yhä selkeämmin omiksi työmuodoikseen omine tavoitteineen.

Tarve klovnityölle ikäihmisten parissa vaikuttaa jo saatujen kokemusten ja palautteiden perusteella ilmeiseltä. Työn tarkempi vaikuttavuusarviointi on käynnissä, ja samalla pohdinta toiminnan rahoitusmallille tulevaisuudessa. STEA-hankkeelle ollaan kesällä 2024 hakemassa jatkoa, ja samalla rahoitusta pyritään saamaan jatkuvammaksi.

Turun yliopiston CloSer-tutkimuksen alustavassa analyysissä ikäihmisklovnierian vaikuttavuudesta toiminta nähdään mahdollisuutena, jota voidaan hyödyntää osana hoivapalvelua. Taideperustaiset interventiot voidaan nähdä jopa hoivan keskeisenä elementtinä.

Yhdistyksen talous

Yhdistyksen tulos tilikaudelta 2023 on 26 000 € ylijäämäinen. Toiminnan jatkuvuuden taloudellinen turvaaminen on edelleen haasteellinen tehtävä yhdistyksen toiminnan laajentuessa ja vakituisten työntekijöiden määrän noustessa.

Yhdistyksen toiminta mahdollistetaan usean eri rahoituskanavan avulla. Hyvä asia on, että toiminta on näin laajempaa, eikä ole niin riippuvainen muutoksista yhdessä rahoitustahossa. Haastavaa on kuitenkin talouden ja toiminnan suunnittelu pidemmällä aikavälillä, koska tilivuoden alkaessa ei ole vielä tietoa rahoituksen kokonaisuudesta toimintavuonna. Sairaaloiden toimintasopimukset, henkilöstön työsuhteet ja koulutukset on kuitenkin sovittava ennakoivasti.

Yleiseen kustannustason nousuun reagoitiin huomioiden muuttunut taloustilanne vuoden 2023 toimintaan valmistauduttaessa. Klovnityöpäivien järjestämisen kustannukset ovat nousseet ja tämä huomioitiin niin avustushakemuksissa kuin klovnitoiminnasta sovittaessa.

Toimintavuoden aikana yhdistys pyrki vaikuttamaan yhteiskunnallisen rahoitusosuutensa kasvattamiseen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Yhdistyksen pitkän ajan tavoitteena on lisätä julkisen rahoituksen osuutta toimintabudjetista, mikä mahdollistaisi vakaamman pohjan toiminnalle. Valtaosa yhdistyksen työntekijöistä toimii nykyään vakituksessa työsuhteessa, ja toiminnan sopeuttaminen kesken vuoden ei ole mielekäästä. Yhdistys on käynyt neuvotteluja eri tahojen kanssa ja pyrkinyt löytämään oikean kanavan rahoituksen lisäämiselle. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan Sairaalaklovnereilla ei ole mahdollisuutta hakeutua mm. teattereita ja orkestereita tukevan valtionosuusjärjestelmän piiriin, koska työmme tehdään laitoksissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimiva Taiteen edistämiskeskus (Taike) on kuitenkin ollut merkittävä tuki – ja yhteistyökumppani, ja heidän kauttaan on mahdollista ja syytäkin hakea muita toiminta-avustuksia.

Rahoitustahot

Toiminnan merkittävin yksittäinen rahoittaja on Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA), joka on pitkäjänteisesti tukenut yhdistyksen toimintaa sen käynnistämisestä lähtien. STEAn osuus vuoden 2023 toimintabudjetista oli noin 34 % sisältäen kohdeavustuksen yliopistosairaaloimintaan ja hankeavustuksen toimintaan ikäihmisten parissa.

Viime vuosina varsinkin yliopistosairaaloiden rahoittama osuus klovnitoiminnasta on ollut kasvussa. Tähän on vaikuttanut entistä tiiviimpi yhteistyö hoitohenkilökunnan kanssa ja toiminnan vaikuttavuusarviointi. Yhdistys on tiivistänyt yhteistyötään Lastenklinikan Kummien kanssa, jonka myöntämiä lahjoitusvaroja sairaalat voivat käyttää sairaalaklovnipäivien hankkimiseen. Lisäksi Tampereella Taysin sairaalaklovnitoimintaa rahoittaa Tampereen Lastenklinikan Tuki ry, jonka kanssa yhdistys tekee yhteistyötä. Sairaaloiden rahoitusosuudet muodostivat vuonna 2023 koko yhdistyksen toimintabudjetista noin 22 %, mutta yliopistosairaaloiminnan osalta sairaalarahoituksen (Lastenklinoitten Kummit & Tampereen Lastenklinikan Tuki ry) osuus oli yli kolmannes.

Toiminta keskussairaaloissa rahoitetaan aina paikallisesti. Vuonna 2023 tämä rahoitus muodosti noin 4 % vuoden budjetista.

Toimintavuonna yhdistystä ovat merkittävästi tukeneet myös muun muassa seuraavat tahot:

Johanna och G.A. Petrelius Stiftelse, Kommunalrådet C.G.Sundells stiftelse, Stiftelsen Eschnerska frilasarettet sr, Alfred Kordelinin säätiö, Taiteen edistämiskeskus, Svenska Kulturfonden, Förening Granatenhjelm, Stiftelse Brita Maria Renlunds minne, Orkla Care Finland Oy, FREJA Transport & Logistics Oy, Oy Bristol-Myers Squibb (Finland) Ab, Stiftelse Tre Smeder, Helsingin kaupunki ja Turun kaupunki.

Lisäksi sairaalaklovnitoimintaa tukevat useat muut säätiöt, rahastot, kunnat, yritykset ja yksityishenkilöt. Jonkin verran tuloja on saatu myös esiintymis- ja koulutustöistä, joissa voi jatkossa olla potentiaalia suuremmaksikin tulonlähteeksi.

Nämä kaikki em. tahot yhdessä muodostavat loput vuoden 2023 yliopistosairaaloiminnan rahoituksesta, jolla toteutettiin 25 % yliopistosairaaloiden klovnityöstä (408 klovnityöpäivää).

Lista tukijoista löytyy yhdistyksen kotisivulta: <https://sairaalaklovnit.fi/tukijat/>

Rahankeräys

Yhdistyksellä on valtakunnallinen varainhankintalupa (2020/873) ja yhdistys on Vastuullinen Lahjoittaminen -Vala ry:n jäsen.

Rahankeräyksen tavoitteena oli saada lisää yhdistyksen toiminnasta kiinnostuneita kontakteja uutiskirjelistalle, kiinnittää huomiota positiivisesti vuoden aikana mediassa ja sosiaalisessa mediassa ja kertoa syvemmin toiminnan vaikuttavuudesta käytännössä (Punanenäblogi). Suuremman seuraajamäärän ja paremman tietoisuuden yhdistyksen toiminnasta toivotaan lisäävän vuosittaista lahjoitusmäärää.

Yksityislahjoitusten osalta näin tapahtuikin. Yhtenä tärkeänä tekijänä oli palomies **Jari Saarion** tekemä vetoamuskampanja, joka sai suurta huomiota mediassa. Yrityslahjoitusten osalta tukisumman määrässä näkyi yhden merkittävän tukijan strategiamuutos, jonka tuomaa lovea ei ehditty toimintavuoden aikana paikkaamaan. Yksittäisiä pienempiä yrityslahjoituksia saatiin edellisvuotta enemmän. Yritys- ja yhteisölahjoituksissa näkyi edelleen kuitenkin selvästi vallitseva yleinen taloudellinen epävarmuus. Tulevan vuoden tavoitteena onkin päästä yrityslahjoituksissa taas takaisin vuotta 2022 edeltävälle tasolle.

Toimintakatsaus

Yhdistyksen kuluneen vuoden toimintaan kuuluivat sairaalaklovnityö lasten ja nuorten parissa ja lisääntyvässä määrin myös klovneria ikäihmisten parissa, Sairaalaklovnit-sovelluksen kautta tapahtuva digitaalinen klovniläsnäolo, klovnityö eri hankkeissa, koulutustoiminta sekä toiminnasta viestiminen.

Sairaalakohtaiset kuulumiset

Valtakunnallisesti sairaalaklovnitoiminta on organisoitu niin, että jokaisessa yliopistosairaalakaupungissa (Helsinki, Kuopio, Oulu, Tampere, Turku) on oma kaupunkitiiminsä, jota vetää kaupungin oma vastuuklovnit. Panostamme siihen, että kaupungeissa on mahdollisuuksia ja resursseja itsenäiseen kehitystyöhön. Työpäivien rakenne on vapaasti muokattavissa saavutettavuuden ja logistiikan edistämiseksi. Kaupunkitiimit hoitavat myös paikallisen ikäihmisten parissa tehtävän klovnerian sekä lähialueiden keskussairaalatyöpäivät.

Helsinki: Uusi lastensairaala (HUS)

Uudessa lastensairaalassa kiersimme normaalisti vuodeosastoilla ja poleilla, sekä jatkoimme yksin tehtävää toimenpideklovnieriaa lasten leikkaus- ja anestesiaosastolla Metsä-kerroksessa, sekä Taika päiväsaairaalassa. Resurssivaihteluiden vuoksi Metsä-kerroksessa ei ollut alkuvuonna iltapäivävuoroa tekevää klovnia, paitsi tiistaipäivissä, mutta syyskaudella saimme maanantai-, tiistai- ja keskiviikkoiltapäiviin taas klovnin töihin.

ClowNexus-hanke jatkui ja vietiin päätökseensä oppimis- ja kehityshäiriöosastolla, päiväkeskus Vuoressa. Kevätkaudella keskityimme opettamaan moniaistillisen Ranta-esityksen muille Helsingin klovnille, ja jatkoimme sen säännöllistä esittämistä. Keväällä järjestimme osaston kanssa projektin lopetustapaamisen, jossa totesimme projektin sujuneen todella hienosti ja teimme jatkosuunnitelmia. Syksyllä Red Noses Internationalin toimesta päiväkeskus Vuoressa vieraili hankkeen loppuevaluioija, joka seurasi osastolla Ranta-esityksen, klovnin kohtaamisia osaston lasten kanssa, sekä haastatteli osaston työntekijöitä ja klovnija. ClowNexus-hankkeen päätösseminaari järjestettiin 10. lokakuuta ULS:n luentosali Hattivatissa, jossa kuulumme muun ohjelman ohella päiväkeskus Vuoren hoitajan Anna Reenkolan klovnien toimintaa kuvanneen, tunteita herättäneen puheenvuoron.

Teemu-nalle jatkoi poliklinikoilla kiertämistään noin kerran kuukaudessa. Klovnit nauttivat yhteisen kokemuksen mukaan suuresti siitä, miten riemullisesti poliiasiakkaat ottivat Teemu-nallen vierailut vastaan.

Keväällä Joonas ja Pia toteuttivat Iltaklovnitukokeilun Vuodeosasto Taikassa. Klovnit kiersivät osastolla klo 16.45 - 19.45 välisenä aikana ja olivat suunnitelleet teeman, jossa tuurasivat nukkumattia. Kokeilu onnistui hienosti ja osaston työntekijöidenkin kokemuksen mukaan jätti osastolle rauhallisen mutta hilpeän iltatunnelman.

Elina Reinikka ja Joonas jatkoivat edellisvuoden puolella aloitettua etäklovnitukokeilua, yhteistyössä HUSin kotisairaalan kanssa. Klovnit tapasivat etäyhteydellä kotisairaanhoidossa olevia lapsia ja perheitä monena viikkona peräkkäin. Kokeiluun osallistuneet perheet olivat toimintaan todella tyytyväisiä ja sairaala halusi jatkaa toimintaa. Etäyhteyksiä ei kuitenkaan voitu jatkaa saman vuoden puolella uudestaan, sillä yhteydenpitoon piti luoda rakenne, jonka avulla klovnit pystyisivät olemaan itsenäisesti yhteydessä perheisiin. Syyskaudella etäklovnitulle varattiin yksi päivä viikossa, pareittain tehtäväksi koko tiimin kesken. Varsinaisia etävastaanottoja odotellessa, klovnit tekivät monenlaista somesisältöä omaan ja yhdistyksen käyttöön, ja jatkoivat pallopostiviestittelyä lasten kanssa, Sairaalaklovnit sovelluksen välityksellä.

Edellisvuoden puolella alkanut Senioriklovnitoiminta jatkui STEA-avusteisena sekä Kivelän, että Kustaankartanon seniorikeskuksissa, yhteensä noin yhdeksässä erillisessä yksikössä. Alkuvuodesta aloitimme myös Helsingin kaupungin myöntämän apurahan voimin uuden senioriklovnihankkeen Kinaporin seniorikeskuksessa, jonka tavoitteena oli kohdentaa klovnitoimintaa ryhmäkodeissa asuville ja päivätoiminnassa käyville ikäihmisille. Myös kotona asuvia ikäihmisiä tavoitettiin etäyhteyden välityksellä tapahtuvalla klovnitoiminnalla.

Helsingin vastuuklovnit: Joona Lindberg. Sairaalaklovnit: Mikael Andersson, Aarni Kivinen, Taina Mäki-Iso, Kaisa Päivölä, Anna Ranta, Elina Reinikka, Laura Rämä, Dan Söderholm, Pia Tapio; Elina Väänänen (syksystä 2023)

Kuopion yliopistollinen sairaala (KYS)

Vuoden 2023 alussa Kuopion sairaalaklovneina jatkoivat Elina Selamo, Kaisa Mari Laasonen ja Elina Väänänen. Sairaalaklovnien perustyötä lasten parissa toteutettiin kolmena päivänä viikossa. Käytännössä kierto KYS:ssa toteutui tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin. Lisäksi torstaisin kiersimme myös Alavan sairaalassa.

Tiistaisin sairaalaklovnit keskittyivät toimenpiteissä lasten tukena olemiseen, sekä lasten veri- ja syöpätautien osastolla, että lasten poliklinikoilla. Näiden lisäksi vierailimme foniatrian päiväyksikössä, neurologisella osastolla, sekä videotelemetriayksikössä.

Keskiviikkoisin sairaalaklovnit osallistuivat vastaanotto- ja kotiutusosastolla ja MRI:ssä (magneettikuvaus) osastolla lasten kohtaamiseen ja varsinkin MRI:ssä myös toimenpiteissä lasten tukemiseen. Näiden lisäksi vierailimme lasten- ja nuortenosastolla.

Torstaisin vierailimme lasten veri- ja syöpätautien osastolla, ja tiistaihin verrattuna nämä vierailut keskittyvät kaikkien lasten tapaamiseen, eikä vain toimenpiteisiin. Alavassa tapasimme säännöllisesti lapsia Alavan sairaalakoulussa, perhehoitoyksikössä (Perho), lastenpsykiatrian akuuttiosastolla ja kahdella hoito-osastolla. Kevään 2023 aikana sairaalaklovnit vierailivat maanantaisin Leväsen palvelukeskuksessa Hoitokoti 2.&3.:lla kymmenen viikon ajan tavaten vanhuksia. Henkilökunnan palautteesta pieni poiminta kuvaamaan käyntejä. ”Henkilökunta piti tärkeänä, että klovnit toivat yhteisöön naurua ja iloa”.

Keväällä 2023 uudet sairaalaklovnit alkoivat jo perehtymään tuleviin tehtäviinsä ja elokuussa tiimimme jäsenistö vaihtui. Vastuuklovnina toiminut Elina Väänänen luovutti tehtävänsä Elina Selamolle. Väänänen jatkoi Sairaalaklovnit ry:n työntekijänä Helsingissä ja muilla paikkakunnilla. Karoliina Kauhanen ja Jasu Parviainen aloittivat uusina sairaalaklovneina Kuopion tiimissä. Ja Markus Petsalo palasi työskentelemään sairaalaklovnina kahden vuoden tauon jälkeen. Tämä uusi viiden hengen sairaalaklovnin tiimi jatkoi vuoden loppuun ja vielä seuraavallekin kaudelle.

Syksyllä 2023 toteutimme vanhustyötä Kuopiossa Tervaniityn asumispalveluyksikössä. Ensimmäiset 10 viikkoa vierailimme ”Alaniityllä” eli 3. ja 4. ryhmäkodeissa. Ja toiset 10 viikkoa vierailimme ”Yläniityllä” eli 1. ja 2. ryhmäkodeissa. Syksyn aikana perustyön ja vanhustyön lisäksi perehdytimme uudet työntekijät laajalti sairaalaklovnin toimintaan ja vaihteleviin työtehtäviin.

Kuopion vastuuklovnit: Elina Väänänen (kevät), Elina Selamo (syksy). Sairaalaklovnit: Kaisa Mari Männikkö; Markus Petsalo, Karoliina Kauhanen, Jasu Parviainen (syksystä 2023)

Oulun yliopistollinen sairaala (OYS)

Oysin lastenosastoilla toiminta jatkui edellisvuoden kaltaisena. Klovnit kiersivät lastenosastoilla ja poleilla kolmena päivänä viikossa. Yksin tehtävää toimenpideklovnieriaa oli tarjolla kahtena aamuna ja sairaalakouluun sijoittuvat esikouluvierailut jatkuivat joka toinen viikko. Teemu-nalle – vierailut alkoivat toukokuussa ja tämä toiminta jatkui kerran kuukaudessa. Kesäkuussa klovnit osallistuivat lasten hematologisen ja sisätautien osastojen kesävestareille, joissa esiintyi Oulun klovnien *Yhdenkoon sukat* – orkesteri yhdessä lauluduo Peltokurjen kanssa. Sairaalaklovnien sovelluksen viestittelyominaisuus Palloposti kasvoi vuonna 2023 huomattavasti, ja klovnit kehittivät uusia tapoja pitää kontaktia yllä. Klovnien tarjoamat etävastaanotot starttasivat lokakuussa ja digityö kehittyi vahvasti.

Palliatiivisen hoidon palveluiden ja laadun ja kehittämisen hanke Finpall-klovnipilotti starttasi vuoden 2023 alussa ja jatkui säännöllisinä käynteinä vuoden loppuun. Klovnit vierailivat aikuisten palliatiivisella osastolla erityisesti lapsiperheiden tukena.

ClowNexus- hankkeen myötä klovnit jatkoivat vierailuja vaativia erityistason palveluita tarjoavassa kehitysvamma palvelujen osaamiskeskus Konstissa ja jatkorahoitusta toiminnalle haettiin.

Stean tukema vanhustyö jatkui vahvasti viikottaisissa palvelukotivierailuissa ja vuoden 2023 aikana klovnit ehtivät niin Haukiputaalle kuin Kiiminkiinkin asti. Myös Hirosenkoti ja Daaliakoti olivat toiminnassa mukana kymmenviikkoisin jaksoin.

Taiken ikäihmisille suunnattu hanke käynnistyi elokuussa ja klovnit aloittivat viikoittaisen toiminnan Rohdoskodissa. Rohdoskodin kotona asuvat ikäihmiset, joilla oli kunnalliseen kotipalveluun kontakti, saivat klovnit kylään joka perjantai. Klovnit osallistuivat myös kahteen talossa järjestettyyn juhlaan.

Eija ja Veikko Lesosen säätiön tukemana lastenpsykiatrisen toiminnan suunnittelu alkoi ja mukaan tuli suuri joukko innostuneita yhteistyötahoja, mm. sairaalakoulu ja perheyksikkö 52.

Vastuuklovnit: Katja Lehtola (kevät 2023) /Tatja Hirvenmäki (syksy 2023). Oulun klovnitiimissä toimivat myös Päivi Kangasniemi ja Kimmo Hirvenmäki. Syyskuussa 2023 Kimmo Hirvenmäki siirtyi vt. toiminnanjohtajan tehtäviin.

Tampereen yliopistollinen sairaala (TAYS)

Vuoden 2023 alussa Taysin kolmihenkinen tiimi (*Hanna Gibson, Nadja Laine ja Tanjalotta Räikkä*) kasvoi, kun Tampereelle palkattiin kaksi uutta klovnia (*Helena Leminen ja Petri Mäkipää*). Viiden klovnin voimin Taysissa on vuonna 2023 tehty töitä viikon jokaisena arkipäivänä. Työvuorot ovat sisältäneet sekä parityötä että yksilötyötä. Viikoittain on vierailtu kaikilla lastenosastoilla (syöpä, sisätaudit, kirurginen, neurologinen, avohoito, teho, allergia, päivystys, vastasyntyneet), poleilla ja kaikkialla missä lapsia ja perheitä sairaalalla on. Päivittäin on tarjottu myös klovnitukea erilaisissa toimenpiteissä. Kerran viikossa jatkettiin käyntejä erityisen vaikeahoitoisten alaikäisten tutkimus- ja hoitoyksikössä (EVA) ja syksyllä 2023 pilotoitiin vierailuja Lasten psykiatrisella ja neuropsykiatrisella osastolla. Elokuusta 2023 alkaen Lastenklinikan Kummien Teemu-nalle on tullut kerran kuussa osaksi klovnityötä; yksi klovneista sonnustautuu nalleksi ja kiertelee sairaalalla tunnin ajan kaikkien ilona.

Yhteistyö henkilökunnan kanssa Taysissa on tiivistynyt vielä entisestään ja klovnit ovat tervetulleita osastoille sekä toimenpiteisiin. Klovnit ovat tehneet yhteistyötä sairaalan ja Lastenklinikan Tuki ry:n kanssa käyden erilaisissa tilaisuuksissa, kuten vaikkapa tervehdyskäynnillä hoitajien koulutuspäivillä tai keilaradalla perheiden kanssa. Joulukuussa 2023 TAYSin klovnitiimi valmisti jouluisia musiikkia sisältävän esityksen, joka esitettiin pääaulassa sekä lasten syöpäosastolla. Medianäkyvyyttä on ollut pitkin vuotta (mm. *Aamulehti, Kangasalan Sanomat, Tukiviesti*) ja syksyllä Pirkanmaan Osuuskaupan asiakasomistajat äänestivät Tampereen Sairaalaklovnit voittoon Kannustajat-äänestyksessä.

Vuonna 2023 aloitettiin myös työ klovnien etävastaanottojen juurruttamiseksi. Tampereella yhteistyö Taysin Tietohallinnon kanssa käynnistyi hyvin ja heidän avullaan saatiin luotua tietoturvallinen järjestelmä, jolla operoida etävastaanottoja. Tätä varten klovnit saivat käyttöönsä Pirha-tunnukset ja sähköpostiosoitteet. Muusta digityöstä mainittakoon Instagram-video, jonka klovnit toteuttivat lasten kirurgisen osaston pyynnöstä ja yhteistyössä osaston henkilökunnan kanssa. Videolla hoitaja ja klovnit käyvät läpi toimenpiteeseen tulon asioita. Video luotiin ja laitettiin jakoon, jotta tietoa toimenpiteeseen valmistautumisesta saataisiin tehokkaasti levitettyä ja osasto välttyisi valtaisalta määrältä puheluja. Videolla oli mukana klovnit Hui von Pulla (Hanna Gibson) sekä hoitaja Sanna Kankarisalo-Kaasalainen.

Vuoden 2023 aikana klovnien vanhustyö jatkui Tampereella aktiivisena: keskiviikkoisin kaksi klovnia työskenteli Koukkuniemen vanhainkodissa. Koukkuniemessä vierailtiin jokaisen työpäivän aikana kahdella osastolla, jossa molemmissa asuu muistisairaita vanhuksia. Syksyllä 2023 toteutui myös Taiken rahoittamana pilottihanke, jossa kaksi klovnia työskenteli kerran viikossa vanhusten päivätoimintaryhmissä Pohjolan- ja Pappilanpuiston päivätoimintakeskuksissa. Päivän aikana klovnit ottivat aktiivisesti osaa päivätoimintaryhmän ja lähitorin toimintaan sekä tekivät kotikäyntejä yhteistyössä kotihoidon kanssa. Molemmissa paikoissa klovnit järjestivät myös ”klovnivetoista toimintaa” mm. yhteislaulujen sekä instant-kameralla valokuvauksen merkeissä. Kaikissa vanhustyön paikoissa henkilökunnan vastaanotto on ollut lämmin ja yhteistyö on sujunut mainiosti.

Tampereen vastuuklovnit: Tanjalotta Räikkä (vuoden 2023 loppuun, Helena Leminen jatkaa tehtävässä 2024). Sairaalaklovnit: Hanna Gibson, Nadja Laine, Helena Leminen, Petri Mäkipää

Turun yliopistollinen keskussairaala (TYKS)

Vuonna 2023 perusklovnitoimintaan Majakkasairaалassa ei tullut suuria uusia muutoksia, joten tämä mahdollisti olemassa olevien toimintamuotojen ja moniammatillisen yhteistyön kehittymisen. Tyksissä vakituista klovnitoimintaa oli vuonna 2023 (tammi-kesäkuu ja elo-joulukuu) neljänä päivänä viikossa, jolloin klovnit vierailivat kaikilla Tyksin lasten ja nuorten klinikoiden vuode- ja päiväosastoilla, toimenpideoosastolla, vastaanotoilla, päivystyksessä ja lasten psykiatrisella osastolla. Nuorten psykiatrisella klovnit vierailivat keväällä 2023 erillisen yritysrahoituksen avulla. Lisäksi heinäkuun ajan klovnit olivat Majakkasairaалassa kerran viikossa.

Turun klovnitiimin yhteistyö lasten ja nuorten veri- ja syöpätautien osastolla ja poliklinikalla on erityisen tiivistä ja moninaista. Klovnit toimivat siellä lähes päivittäin ja ovat vahvasti osa osaston moniammatillista henkilökuntaa. Klovnit ovat mukana potilaiden hoitopolun eri vaiheissa aina diagnoosin saamisesta mahdolliseen saattohoito-vaiheeseen saakka. Hoitopolun aikana klovnit voivat tukea lapsia ja nuoria eri vaiheissa mm. saattamalla toimenpiteisiin tai sädehoitoon, osallistumalla fysioterapeutin tuokioihin ja näytteenottoihin tai vaikkapa sairaalaopettajien tunneille.

Psykososiaalista tukea kotihoitajaksojen aikana klovnit ovat tuoneet osaston potilaille sovelluksen pallopostiviestittelyn ja yrityslahjoituksen mahdollistamien kotikäyntien myötä. Kotikäyntejä toteutettiin keväällä 2023 viitenä päivänä. Tiiviin yhteistyön takia klovnit saavat osallistua osaston aamupalavereihin ja debriefing-purkuihin (Lapsen menehtyessä osastolla pidettävä keskustelutilaisuus henkilökunnalle).

Kirurgisen ja päiväkirurgisen osaston kanssa yhteistyö on myös lähes päivittäistä toimenpideklovnierian takia. Klovnit voivat olla lapsen ja nuoren tukena sekä toimenpiteeseen mennessä aina anestesiaan saakka että osastolla ennen ja jälkeen operaation. Vuonna 2023 yhteistyö leikkausosaston henkilökunnan kanssa syveni.

Normaali klovnitoiminnan lisäksi yhteistyö Kummien kanssa toi klovnelle Teemu-nalle – päiviä Majakkaan. Digipäivät etävastaanottoineen ja videotyöskentelyineen alkoivat vuonna 2023.

Sairaalan kanssa yhteistyötä tapahtui myös erilaisten koulutusten ja tapahtumien myötä - kuten psykososiaalisen tuen ryhmälle pidetty koulutus sekä hematologisen sisaruspäivään, kansainväliseen käsihygieniapäivään ja kokemusasiantuntijoiden valmistujaisiin osallistuminen klovnina.

Vanhustyötä Turussa tehtiin sekä hoitokodeissa asuvien ikäihmisten parissa (STEA-rahoitus, 4 hoitokotia) että kotona asuville ikäihmisille päiväkeskuksessa, muistiryhmässä, päivätoiminnassa, peseytymispalvelun parissa ja tuottamalla videomateriaalia Turun kaupungin kotihoidon käyttöön (Taike-rahoitus).

Turun vastuuklovnit: Kaisa Koulu. Turun klovnitiimissä toimivat keväällä 2023 Janna Haavisto, Markus Kaustell ja Tuulia Lindholm. Syksyllä tiimissä aloitti lisäksi Laura Sillanpää.

Etä – ja digiklovnieria

Toimintavuoden aikana olemme aloittaneet etävastaanottojen laajentamisen koko klovnikuntaa koskeväksi valtakunnalliseksi työksi. Kaikki sairaalat ovat suhtautuneet etävastaanottoihin positiivisesti, vaikka tietoturvalliset ym. byrokraattiset syyt ovat paikoin hidastaneet projektia. Etävastaanotot on rakennettu yhteistyössä osastojen kanssa, yleisimmin lasten kotisairaaloitten tai hematologisten osastojen kanssa, ja ne ovat tarkoitettu ensisijaisesti niille osaston lapsille, jotka sairastavat kotona tai joutuvat muutoin elämään eristyksissä. Tekninen toteutus vaihtelee sairaaloittain: Helsingissä Uudessa lastensairaалassa klovnit, kotisairaalan henkilökunta ja perheet kommunikoivat vastaanotoista Terveyskylän Oma polku- palvelun kautta, KYSin hematologinen osasto mainostaa palvelua potilailleen jakamalla qr-koodia, josta perheet pääsevät Office Formsiin varaamaan klovnelta etäkohtaamisaikoja, TAYSissa toimitaan Varha:n oman järjestelmän kautta jne.

Vuoden aikana käytettiin paljon aikaa puitteiden rakentamiseen ja itse työssä päästiin vasta ensimmäisiin etäkohtaamisiin. Kohtaamisten laatu näyttäisi kuitenkin korvaavan määrän. Ensimmäisiä etävastaanottoja on verrattu kokemuksena kotikäynteihin: Etävastaanotoilla klovnit pääsevät vieraiksi lapsen henkilökohtaiseen

elämään, ikään kuin kylään hänen omaan tuttuun ympäristöönsä. Tämä on tuntunut klovneista hyvin etuoikeutetulta; tulla kutsutuiksi kurkistamaan lapsen omaan maailmaan, jakamaan hänen kotiarkensa todellisuutta. Videopuhelut myös kestävät kauemmin kuin tavallinen kohtaaminen, n.30 - 45 min, joten etävastaanotoilla on ehtinyt syntyä vähästä kohtaamismäärästä huolimatta hyvin luottamuksellisia ja mukavia klovnihetkiä. Kokemuksena työmuoto tuntuu jo perustelleen itsensä, mutta vasta tuleva vuosi näyttää, miten paljon tällä työmuodolla on kysyntää.

Sairaalaklovnit -sovellus

Vuoden 2023 aikana ”Sairaalaklovnit” -sovellus juurtui osaksi klovniarkea. Käyttäjäkunta on pieni mutta aktiivinen. Pallopostia käytetään mm. tapaamisten sopimiseen, eli tutut lapset kertovat tulevansa taas sairaalaan ja kysyvät klovneja käymään. Osaston lapset ja perheet pyytävät klovneja myös mukaan kanylointeihin ja muihin toimenpiteisiin. Pallopostilla myös ”klovneillaan” eli esimerkiksi eristyspotilaiden kanssa koko klovnitilanne voi rakentua viestittelyn varaan: ikkunan takaa lähetetään viestejä puolin ja toisin silloin kun ei voida olla samassa fyysisessä tilassa.

Palautetta osaston lapsilta tulee myös appin videoista, niitä katsotaan paljon, ja lapset osaavat osan videoista jo ulkoa. Etätyöaikaa on käytetty myös juuri tähän: klovniarkeiden omien videoiden ja esimerkiksi Joulukalenteri- videoiden tekoon.

Appin toimintavarmuus on edelleen paikoin kohtalainen ja tähän ongelmaan suunnitellamme lisärahoituksen hakua appin päivittämiseksi ja käyttömukavuuden kohottamiseksi.

Vuoden 2023 aikana appin uusia latauksia tehtiin 370 kpl, vuoden lopussa sovellus löytyi aktiivisena 490 laitteesta (460 laitteesta v.2022) eli käyttäjäkunta pysyi suhteellisen samana kuin edellisvuonna.

Keskusteluja käytiin klovniarkeiden kanssa äpin kautta yhteensä 122 (v.2022 luku oli 70 keskustelua), eli Pallopostin käyttö jatkoi kasvua tänäkin vuonna.

Hankkeet

ClowNexus – Clowning Connects Us

Kolmivuotinen EU:n Luova Eurooppa -ohjelman ClowNexus-hanke (2020–2023) tuli vuoden 2023 lokakuussa päätökseen. Kahdeksan eri sairaalaklovnijärjestön yhteinen hanke on mahdollistanut mm. pitkäjänteisen klovniarkeiden kehittämisen erityisryhmille, toiminnan laajentumisen uusille kohderyhmille ja kansainvälisen yhteistyön vahvistumisen.

Viimeisen hankevuoden aikana klovniarkeiden toteutettiin hankkeen kohderyhmien, autismitietäjien lapset ja muistisairaat ikäihmiset, parissa. Alkuvuodesta kolme hankeklovnia osallistui autismitietäjien taide-laboratorioon Kroatiassa ja kaksi hankeklovnia dementia-tietäjien laboratorioon Itävallassa. Taide-laboratorioissa klovnit pääsivät yhdessä muiden maiden sairaalaklovnien ja kansainvälisten asiantuntijoiden kanssa syventämään osaamistaan kohderyhmistä ja klovniarkeiden käytöstä. Syksyllä kaksi klovnia osallistui lisäksi Red Noses International -järjestön International School of Humour (ISH) koulutukseen Itävallassa. Osana hankkeen loppuevaluaatiota Suomessa vieraili hankkeen evaluaattori, joka havainnoi klovniarkeiden palvelutalossa Turussa ja Uuden lastensairaalan Päiväkeskus Vuoressa sekä haastatteli yhdistyksen työntekijöitä ja hoitohenkilökuntaa.

Tampereella toteutui syyskuussa yhdistyksen vuotuinen kolmipäiväinen sairaalaklovnien koulutus, joka oli myös osa ClowNexus-hanketta. Kouluttajana toimi Ami Hattab, ja koulutuksen aikana jaettiin hankkeesta saatuja kokemuksia ja oppeja yhdistyksen kaikille klovneille.

Lokakuussa järjestettiin Uudessa lastensairaalassa hankkeen päätösseminaari, joka myös striimattiin. Seminaarissa tutkijat Turun ja Itä-Suomen yliopistoista sekä hoitajat yliopistollisista keskussairaaloista yhdessä klovnien kanssa kertoivat hankkeen aikana käynnissä olleista tutkimuksista sekä hankkeesta saaduista opeista ja kokemuksista. Toimintavuonna ClowNexus-hanketyön mahdollisti EU rahoituksen lisäksi Opetushallitukselta saatu avustus.

Klovnityö ikäihmisten parissa

Toimintavuonna klovnityötä ikäihmisten parissa on toteutettu ClowNexus-hankkeen lisäksi neljällä eri hankerahoituksella yhteensä 548 klovnityöpäivän verran. Kohtaamisia kertyi vuoden aikana yhteensä 12 073 henkilön verran. Stea:n Ilon Pilke -hankkeessa (2022–2025) klovnit ovat vierailleet 10 viikon jaksoissa tehostetun palveluasumisen ryhmäkodeissa viidellä eri hyvinvointialueella kohdaten pääasiassa muistisairaita ikäihmisiä. Taiken rahoittamassa hankkeessa klovnivierailuja kohdennettiin kotona-asuville ikäihmisille neljällä eri hyvinvointialueella. Kotona asuvia ikäihmisiä tavoitettiin mm. palvelutalojen avoimen toiminnan ja päivätoimintaryhmien kautta sekä kotivierailuilla yhteistyössä hyvinvointialueiden kotihoidon palveluiden kanssa. Helsingin kaupungin rahoittamissa hankkeissa klovnit vierailivat seniorikeskusten päivätoimintaryhmissä, asumisyksiköissä, kuntoutus- ja arviointiosastoilla sekä pilotoivat etäklovnitoimintaa vanhuksille.

THL:n hyte-toimintamallien arviointi ja hoitohenkilökuntakysely

Vuonna 2023 julkaistiin THL:n Hyvinvointia ja terveyttä edistävien (HYTE)-toimintamallien arviointi. Sairaalaklovnit ry sai arvioinnista erinomaisen arvosanan (5/5). Sairaalaklovnieria on arvion mukaan erinomaista lapsilähtöistä ja vaikuttavaa toimintaa, jolla tuetaan lapsia ja perheitä kuormittavissa tilanteissa. Valtakunnallista klovnityötä toteutetaan läheisessä yhteistyössä hoitohenkilökunnan kanssa. Sairaalaklovnit ovat arvioinnin mukaan osa lapsen hyvää ja laadukasta sairaalahoitoa.

Toimintavuonna toteutettiin hoitohenkilökuntakysely kaikissa yliopistollisissa keskussairaaloissa (ULS alkuvuosi 2024). Vastauksia saatiin viidestä sairaalasta yhteensä 364 kpl ja tulokset ovat hyvin positiivisia. Hoitohenkilökunnan vastausten perusteella sairaalaklovnien työ nähdään hyvin merkityksellisenä ja tärkeänä lasten ja perheiden hyvinvoinnin kannalta. 94 % vastaajista on täysin tai osin sitä mieltä, että sairaalaklovnit vaikuttavat myönteisesti lapsen potilaskokemukseen. Hoitajat ja lääkärit kokevat, että sairaalaklovnin kanssa toimenpidetilanteet jännittyneiden ja pelkäävien lasten kanssa ovat sujuneet helpommin ja joskus jopa vähemmillä kipulääkityksillä. Tämän lisäksi valtaosa vastaajista on sitä mieltä, että sairaalakloveneilla on myönteistä vaikutusta myös omaan jaksamiseen työssä.

Klovnituki

Sairaalaklovnit panostavat työhyvinvoinnin ja taiteellisen kehittymisen vahvistamiseen. Sairaalaklovnin työ ja sairaalaklovnieria taiteena vaativat erityislaatuista, alati kehittyvää ja monipuolistuvaa ammattitaitoa. Työn vaatavuus ja kuormittavuus ovat huomattavia.

Vuonna 2023 klovnitukea tarjottiin säännöllisellä koutsauksella, johon jokaisella kuukausipalkkaisella klovnilla on oikeus kahdesti vuodessa. Koutsaus on nyt jo useamman vuoden ajan osoittautunut toimivaksi ja toivotuksi tavaksi kehittää, ylläpitää ja tutkia kunkin omaa sairaalaklovnieriaa. Lisäksi kloveneilla on ollut mahdollisuus käyttää lisäkoutsautunteja tarpeen mukaan.

Huhtikuun vuosikokouksen yhteydessä Joona Lindberg ja Kimmo Hirvenmäki pitivät työpajan, tuoden näin tuliaisensa Wienin ikäihmisklovnierian oppimatkaltaan syksyltä 2022.

Kuten jo aiemmin mainittu, Tampereen Varalassa syyskuussa toteutui vuotuinen kolmipäiväinen koulutus. Kouluttajana toimi Ami Hattab. Tällä kertaa aiheena oli lähinnä ”peruspaketin” kertausta sekä uusien klovnien sisäänaajoja mm. Amin lanseeraamaan terminologiaan työmme sanoittamiseksi. Aikaa jäi myös rentoon yhdessäoloon.

Zoomin välityksellä järjestetyissä koko klovniston tapaamisissa vaihdettiin kuulumisia ja käytiin läpi ajankohtaisia asioita. Klovnistozoomit toimivat myös yhtenä väylänä pienimuotoisiin etäkoulutuksiin tai vaikkapa luentoihin. Myös vastuukloveneilla ja hallintotiimillä on omat zoom – ja lähipalaverinsa, jotka edesauttavat vertaistukea ja asiainhoitoa. Valtakunnalliseksi laajenneessa yhdistyksessä kaikki nämä tapaamiset ovat tärkeitä ja arvokkaita.

Ensi kertaa kokeiltiin pari kertaa myös ”kokopäiväklovnistoja”, joissa yhteisen zoom-tapaamisen jälkeen loppupäivä on varattu paikallisille tiimeille omaehtoiseen toimintaan – klovnijameihin, kouluttautumiseen, treenaamiseen, tarpeen mukaan. Kokopäiväklovnistot todettiin toimiviksi ja saavat jatkoa. Näiden lisäksi kaupunkitiimit kokoontuivat säännöllisesti omiin kaupunkimiitinkeihin. Tiimeille on varattu myös pieni kaupunkikohtainen budjetti, jota on käytetty monin tavoin, mm. virkistäytymismielessä.

Sairaaloissa ympäri Suomen kloveneille on annettu myös muun muassa hygieniakoulutuksia.

Säännölliset työnohaukset alkoivat jokaisessa kaupungissa sekä erikseen myös hallintotiimille.

Viestintä

Loppuvuodesta käynnityi some - ja viestintästrategian kehitystyö yhdessä viestintätoimisto Republicin kanssa. Kehitystyön tavoitteena on kehittää, järjeistää ja terävöittää Sairaalaklovnien ulkoista viestintää eri kanavissaan.

Sisäinen

Yhdistyksellä on käytössään viikoittainen info - kirje, ”Perjantaiposti”, joka lähetetään kaikille työntekijöille. Siinä on koottuna kaikki ajankohtainen ja työhön liittyvä tieto. Kaupunkitiimeillä on käytössään omat WhatsApp-ryhmät keskinäiseen viestintään. Lisäksi yhteisessä käytössä on SLACK-kanava, jossa tapahtuu päivittäinen raportointi ja työhön liittyvä viestittely omilla kanavillaan. Viestintästrategian kehitystyö yhdessä viestintätoimisto Republicin kanssa käynnistyi loppuvuodesta 2023.

Ulkoinen

Ulkoisen viestinnän tavoite on kertoa yhdistyksen toiminnasta, luoda ammattimaista mielikuvaa ja tavoittaa potentiaalisia tukijoita.

Vuonna 2023 aloitettiin viestintätoimisto Republicin kanssa viestintästrategian kehitystyö, jonka avulla ulkoista viestintää aletaan jatkossa terävöittää entisestään tarkoitustaan ja tavoitteitaan vastaaviin suuntiin.

Kotisivut

Kotisivuilta löytyy perustieto yhdistyksen toiminnasta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Kotisivuille tuodaan esille ajankohtaiset tapahtumat ja kampanjat, sekä erityisesti varainhankinta. Yhdistyksen kotisivulla oli noin 9 310 kävijää vuonna 2023.

Somekanavat

Some on yhdistykselle merkittävä kanava kertoa toiminnastaan, pitää yhteyttä siitä kiinnostuneisiin ihmisiin ja toteuttaa varainhankintaa. Viestintää mukautetaan eri alustoille niiden profiilin mukaisesti, TikTokissa viestitään enemmän suoraan lasten kanssa ja Facebook tavoittaa enemmän aikuisyleisöä ja vanhempia. Vuonna 2021 yhdistys aktivoi LinkedIn-profiilinsa ja ottaa sen osaksi aktiivista someviestintäänsä.

- **Facebook** 34 264 tykkääjää
- **Instagram** 5 669 seuraajaa
- **TikTok** 4 099 seuraajaa
- **LinkedIN** 431 kontaktia

Uutiskirje

Uutiskirje lähetetään neljä kertaa vuodessa sen tilaajille, toiminnan tukijoille ja yhteistyökumppaneille. Uutiskirjeen tarkoitus on kertoa näille sidosryhmille ajankohtaista ja hieman syvempää tietoa yhdistyksen toiminnasta. Uutiskirjeellä on 5 711 tilaajaa.

Punanenäblogin

Blogissamme kerromme syvemmin työstämme ja muista yhdistyksen ajankohtaisista asioista. Perhetarinoissa kerrotaan perheistä, jotka ovat kohdanneet Sairaalaklovneja ja kokeneet toiminnan merkityksellisyyden omakohtaisesti. Lukijoita blogilla on noin 7000 vuodessa.

Tiedotus

Sairaalaklovnit ry tiedottaa ja pitää aktiivisesti yhteyttä mediaan, jotta yhdistyksen tunnettuus kasvaa ja mielikuva pysyy positiivisena, luotettavana ja ammattimaisena. Tämä on yhdistykselle tärkeää varainhankinnan ja yhteistyösuhteiden ylläpidon kannalta. Yhdistys tiedottaa projekteihin ja toimintaansa liittyvistä tärkeistä tapahtumista ja on sen lisäksi luonut oman näköisensä, hauskat mutta asiapitoiset tiedotukselliset nostot. Nostoja on vuoden varrella yleensä neljä ja ne toistuvat säännöllisesti.

Tiedotteet

Tammikuu – TPS peliyhteistyö, perhepeli 21.1.2023
 Helmikuu – Klovniystävänäpäivä ja kohtaamistilastot
 Maaliskuu – THL:n arvio Sairaalaklovni-työmuodosta (arvosana 5/5)
 Lokakuu – ClowNexus-seminaari
 Marraskuu – Vuoden 2023 Nenätys palkinto sairaanhoitaja Anna Reenkolalle, ULS

Vuosinostot

- 11.2. Klovniystävänäpäivä - Kiitimme tukijoitamme Facebookin livelähetyksessä.
 3.6. Kuplakylvetys – Juhlistimme koulujen loppua ja kesän alkamista teemalla ”Ilo on aina lähellä”.
- 20.11. Nenätys – Palkitsimme sairaanhoitaja *Anna Reenkolan* pitkäjänteisestä ja lapsiystävällisestä otteesta työssään.

Media

- 1.3. ViikkoSavo - Sairaalaklovnille parhaat onnistumisen mittarit ovat hymy ja nauru
 8.3. Lääkärilehti - Sairaalaklovneille viisi tähteä
 27.3. Muistiliitto – Klovneriaa hyödynnetään myös hoivakodeissa
 1.4. Kummit lehti – ”Se on hieno hetki klovnillekin, kun kontakti vie mennessään”
 4.4. TAIKEN blogi - Viiden tähden malli – sairaalaklovnin kohtaaminen parantaa lapsen potilaskokemusta
 15.5. Kinapori-lehti – Iloa ja lämpöä klovniemyötä
 21.6. Kangasalan Sanomat – Sairaalaklovni on osa hoitoketjua
 13.12. Duodecim-lehti – Vakavasti otettavaa pelleilyä

Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 20.4.2023. Vuosikokouksessa valittiin hallituksen uudeksi puheenjohtajaksi Anna Miettinen, jäseniksi Olli Huhtamäki, Elina Koota, Lassi Kurkijärvi, Birgitta Remes, Susanna Ruuskanen sekä varajäseneksi Annu Kempainen. Hallitus valitsi järjestäytymiskokouksessaan hallituksen varapuheenjohtajaksi Olli Huhtamäen ja kutsui asiantuntijajäseneksi Tuula Kortekankaan (Asiakaspalvelupäällikkö, ULS). Yhdistyksen tilintarkastajaksi valittiin KHT Jyri Salojuuri KPMG Oy:sta. Lisäksi vuosikokouksessa käsiteltiin muut sääntömääräiset asiat, sekä tehtiin yhdistyksen sääntöihin pieniä muutoksia mm. kunniapuheenjohtajien ja kunniajäsenten nimeämisestä.

Hallinto ja henkilöstö

Yhdistyksen hallitus piti toimintavuoden aikana yhteensä kymmenen kokousta. Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistui henkilöstön edustajana luottamusvaltuutetut Tanjalotta Räikkä ja Kimmo Hirvenmäki. Syksystä 2023 kokouksiin osallistui luottamusvaltuutettuna Taina Mäki-Iso. Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimi hallituksen kokouksissa sihteerinä.

Syyskuussa toiminnanjohtaja Kari Jagt jäi noin vuoden mittaisille perhevapaille, ja vt. toiminnanjohtajana toimii hänen vapaidensa ajan Kimmo Hirvenmäki. Jagt on kuitenkin hoitanut osa-aikaisena toimensaan yhdistyksen taloushallintoa.

Yhdistyksen vakituisten työsuhteiden määrä on jo noussut yli kahdenkymmenen. 14.9.2023 pitämässään valintakokouksessa henkilöstö valitsi uudet edustajat yhdistettyyn työsuojelutoimikuntaan & yt-neuvottelukuntaan. Klovnityölle ja hallintotyölle valittiin luottamus- ja työsuojeluvalluutettunsa.

Luottamusvaltuutettuina toimivat vuoden 2023 alusta Kimmo Hirvenmäki (klovnityö) ja Tanjalotta Räikkä (hallintotyö) varavalluutettuina Taina Mäki-Iso (klovnityö) ja Elina Väänänen (hallintotyö). Syksyllä 2023 luottamusvaltuutettuina toimivat valintakokouksen päätöksen mukaan Taina Mäki-Iso (klovnityö) ja Tanjalotta Räikkä (hallintotyö). Hallintotyön varavalluutettuna aloitti syyskuussa Markus Kaustell. Vuoden 2024 alusta hallintotyön valluutettuna aloittaa Kaisa Koulu ja Tanjalotta Räikkä siirtyy klovnityön varavalluutetuksi.

Työsuojelutoimikunnan & yt-neuvottelukunnan muodostivat vuoden 2023 alussa: Kimmo Hirvenmäki (puheenjohtaja), Taina Mäki-Iso (varapuheenjohtaja), Tanjalotta Räikkä (jäsen) ja Kari Jagt (sihteeri). Kokoonpano muuttui Kari Jagtin jäädessä vanhempainvapaalle syyskuussa 2023 seuraavaksi: Taina Mäki-Iso (puheenjohtaja), Tanjalotta Räikkä (vpj), Kimmo Hirvenmäki (sihteeri). Kaisa Koulu liittyy neuvottelukuntaan vuoden 2024 alusta.

Taiteellisen johtamisen tukena toimi koutsiryhmä: Hanna Gibson, Kimmo Hirvenmäki, Laura Rämä ja Dan Söderholm. Koutsiryhmän vetäjänä toimii Taina Mäki-Iso.

Yhdistyksen varainhankintalupa on ollut voimassa koko toimintavuoden. Uusittu varainhankintalupa astui voimaan 2.10.2020 ja se on voimassa toistaiseksi. Lupa on nähtävissä yhdistyksen kotisivulla. Yhdistyksen keräystili on FI26 8024 0710 119921. Yhdistyksen tilitoimisto on Talenom Oy.

Yhdistys on Vala ry:n (Vastuullinen lahjoittaminen), SOSTEn (Suomen sosiaali- ja terveys ry), EFHCon (European Federation of Healthcare Clown Organizations) ja Kulttuurihyvinvointipoolin jäsen, sekä vuoden 2024 alusta Vastuu Groupin Luotettava kumppani ®

Työntekijät

Klovnikonttori

Kari Jagt	toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja (vanhempainvapaalla 14.9. alkaen, vapaiden aikana hoitaa taloushallintoa)
Kimmo Hirvenmäki	vt. toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja (14.9. 2023 alkaen, n. vuoden 2024 syyskuuhun saakka) / klovnikoutsu, sairaalaklovni
Aino Viertola	varainhankintajohtaja
Markus Kaustell	sairaalaklovni, varainhankintakoordinaattori
Nadja Laine	sairaalaklovni, tutkimus- ja hankekoordinaattori
Elina Reinikka	sairaalaklovni, viestintäkoordinaattori

Sairaalaklovnit

Vakituisessa työsuhteessa:

Hanna Gibson
Janna Haavisto
Kimmo Hirvenmäki
Tatja Hirvenmäki
Markus Kaustell
Kaisa Koulu
Nadja Laine
Katja Lehtola
Helena Leminen
Joonas Lindberg
Taina Mäki-Iso
Kaisa Mari Männikkö
Elina Reinikka
Tanjalotta Räikkä
Laura Rämä
Elina Selamo
Dan Söderholm
Pia Tapio
Elina Väänänen (kesäkuuhun 2023)

Puitesopimuksella tai määräaikaisella työopimuksella toimivat:

HELSINKI: Mikael Andersson, Aarni Kivinen, Kaisa Päivölä, Anna Ranta, Elina Väänänen (elokuusta 2023)
KUOPIO: Karoliina Kauhanen, Jasu Parviainen ja Markus Petsalo (kaikki kolme elokuusta 2023)
OULU: Päivi Kangasniemi
TAMPERE: Petri Mäkipää
TURKU: Tuulia Lindholm, Laura Sillanpää (elokuusta 2023)

Yhdistyksen perustajajäsen ja pitkäaikainen taiteellinen johtaja Lilli Sukula-Lindblom on yhdistyksen kunniapuheenjohtaja.

Oulussa 26.3.2024

Kimmo Hirvenmäki
Vt. toiminnanjohtaja, taiteellinen johtaja
Sairaalaklovnit ry; Sjukhusclowner rf